

การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสีในธรรมชาติ โดยศิลปิน เมตตา
สุวรรณศร, สรรณรงค์ สิงหเสนี, ศุภชัย สุกชีโชติ
THE CREATION OF VISUAL ARTS WORK WAS INFLUENCED BY COLOR OF NATURE
BY METTA SUWANASORN, SANNARONG SINGHASENI,
SUPACHAI SUKKECHOTE

เมตตา สุวรรณศร¹, สรรณรงค์ สิงหเสนี², ศุภชัย สุกชีโชติ³

Metta Suwannasorn¹, Sannarong Singhaseni², Supachai Sukkechote³

^{1,2,3} สาขาวิชาทัศนศิลป์ บัณฑิตศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม

^{1,2,3} Department of Visual Arts, Graduate Studies, Bunditpatanasilpa Institute Ministry of Culture

(Received : June 13, 2023 Revised : July 22, 2023 Accepted : August 4, 2023)

บทคัดย่อ

งานวิจัยเรื่อง “การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสีในธรรมชาติ โดยศิลปิน เมตตา สุวรรณศร, สรรณรงค์ สิงหเสนี, ศุภชัย สุกชีโชติ ” มีวัตถุประสงค์เพื่อ สร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสีในธรรมชาติ อันแสดงออกถึงความงามของธรรมชาติในมิติทางเทคนิคที่แตกต่างกัน รวมทั้งนำเสนอแนวทางการตีความด้วยกระบวนการทางศิลปะ ที่สร้างสรรค์ตามความถนัด ความสนใจของศิลปิน เมตตา สุวรรณศร สร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิค การปักด้วยปืนยิงพรมไฟฟ้า สรรณรงค์ สิงหเสนี เทคนิคสีน้ำบนกระดาษ ศุภชัย สุกชีโชติ เทคนิคประติมากรรม 3 มิติ ด้วยปากกา 3D ที่มีลักษณะเฉพาะตน

จากการสร้างสรรค์ผลงานพบว่า การปักด้วยปืนยิงพรมไฟฟ้าของเมตตา สุวรรณศร ผู้สร้างสรรค์นำเทคนิคการปักพรมด้วยอุปกรณ์ปืนไฟฟ้าที่สามารถปักเส้นใยได้อย่างอิสระรวดเร็ว ให้เกิดความพิเศษโดยใช้แรงบันดาลใจมาจากสีในธรรมชาติ แต่ดัดแปลงซึ่งความเป็นจริงและนำเสนอในแนวทางศิลปะนามธรรม คือการปักพรมให้เส้นใยผสมผสานสีจนเกิดการรวมตัวกัน ผสมสีเส้นด้วยม่านตาลายงานลัทธิประทับใจในแสงสีที่เน้นการแตกกระจายสีทั่วทั้งภาพจนเกิดความงามในรูปแบบใหม่ที่มีความกลมกลืน เป็นสีเส้นที่งดงามบนผืนพรมศิลปะ ศิลปินสรรณรงค์ สิงหเสนี โดยได้รับแรงบันดาลใจจากคู่สีที่สดใสในธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ ใบไม้ ชนิดต่าง ๆ ซึ่งจะมีคู่สีที่ใกล้เคียงกันและคู่สีตรงกันข้ามกันตามทฤษฎีวงจรสีธรรมชาติมาเป็นตัวเริ่มต้นสร้างสรรค์จิตรกรรมนามธรรม โดยใช้เทคนิคสีน้ำเปียกซ้อนเปียก (Wet-into-wet) ที่มีความเปียกชุ่มชื้นซบเข้าหากันทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ ปลอ่ยให้เกิดเป็นรูปทรงและเรื่องราวขึ้นเองตามธรรมชาติของสีน้ำ ศิลปินศุภชัย สุกชีโชติ สร้างประติมากรรมด้วย เทคนิค 3D Pen ด้วยการสร้างรูปทรงมาจากเส้นพลาสติก ด้วยการร่างเส้นพลาสติกกับพื้นเป็นภาพแบนๆด้านข้าง เพิ่มส่วนที่เป็นผิวขึ้นรูปนอกแต่ละด้านเป็นรูปทรงสามมิติ ขัดแต่งพื้นผิวด้วยหัวแรงความร้อนปรับผิวให้ละลายเข้าหากันปิดรูให้เรียบ เทคนิคนี้สามารถนำมาปรับใช้สร้างรูปทรงผลงานประติมากรรมอื่นๆได้ จากที่กล่าวมาการวิจัยนี้เป็นรวบรวมองค์ความรู้ทางด้านศิลปะที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสีในธรรมชาติ และเผยแพร่ผลงานต้นแบบแก่ผู้สนใจศิลปะให้เกิดประโยชน์ด้านที่اما แนวคิด เทคนิค และเกิดสุนทรียภาพได้

คำสำคัญ : การปัก, ปืนยิงพรมไฟฟ้า, สีน้ำ, สีเส้นธรรมชาติ, ประติมากรรมปากกา 3 มิติ

ABSTRACT

Research on “The Creation of Visual Arts Work Was Influenced by Color of Nature By Metta Suwannasorn, Sannarong Singhaseni, Supachai Sukkechote” with the objectives to Create works of visual art inspired by the colors of nature. which expresses the beauty of nature in different technical dimensions as well as presenting guidelines for interpreting the artistic process that is creative according to aptitude artist's interest Metta Suwannasorn creates works with technique embroidery with an electric carpet gun, Sannarong

Singhaseni, watercolor technique on paper. Supachai Sukkeechot, 3D sculpture technique with a unique 3D pen.

The creation of the work found that embroidering with an electric carpet gun by Metta Suwanasorn, the creator of the technique of carpet embroidery with an electric gun that can embroider fibers freely and quickly. To make it special by taking inspiration from the colors of nature but cutting down on reality and presenting it in an abstract art way. is to embroider the carpet to make the fibers blend the colors until they come together Mixing colors with the iris is like a work of impressionism in the light that emphasizes the diffusion of colors throughout the image to create a new form of beauty that is harmonious. It is a beautiful color on the art tapestry. Artist Sannarong Sinhaseni was inspired by the bright colors in nature such as flowers and leaves of different types, which have similar and opposite color pairs according to the natural color cycle theory as a starting point for creating a painting. abstract using the wet-overlay-wet watercolor technique (Wet-into-wet), with wetness absorbing into each other, both intentionally and unintentionally. Let the shapes and stories arise naturally in the watercolor. Artist Supachai Sukkeechot creates sculptures using the 3D Pen technique by creating the shape of a tiger from plastic lines. with the outline of the plastic and the floor as a flat image on the side Add a surface similar to the method of forming pottery with a curling line. Shape the outer face of the tiger one by one into a three-dimensional shape. Then polish the surface with a heated soldering iron to melt the surface together to close the hole smoothly. This technique can be adapted to shape other sculptures. From the above, this research is a collection of knowledge in art inspired by the colors in nature. and disseminating prototype works to those who are interested in art for the benefit of origin, concepts, techniques, and aesthetics.

Keywords: embroidery, electric carpet gun, watercolor, natural colors, 3D pen sculpture

บทนำ

การสร้างสรรคผลงานศิลปกรรมในปัจจุบันนั้น มีแนวทางที่มีความหลากหลาย ทั้งกระบวนการเทคนิค วิธีการนำเสนอ ด้วยวัสดุใหม่ สื่อใหม่ ที่ต้องผ่านการศึกษา บ่มเพาะประสบการณ์ ที่ถูกสั่งสมมายาวนาน เพื่อช่วยให้เกิดทักษะ ความเข้าใจ ลึกซึ้ง ต่อกระบวนการทางเทคนิค การสร้างสรรค์ผลงานในโครงการนี้ เป็นการนำทักษะผสมผสานกับแนวคิดที่มีลักษณะเฉพาะตนของ ศิลปิน เมตตา สุวรรณศรี ที่มีความชำนาญในการสร้างสรรค์ผลงานสื่อผสม โดยใช้เส้นใยในหลายรูปแบบหลายลักษณะ เพื่อเป็น การศึกษาการสร้างสรรคอย่างครอบคลุมและลึกซึ้งเข้าไปสู่กระบวนการการใช้เส้นใยประเภทต่าง ๆ จนสามารถควบคุม กระบวนการทางเทคนิคให้เกิดความงาม ผ่านรูปแบบศิลปนามธรรมที่ตัดทิ้งซึ่งรายละเอียด การบอกเล่าเรื่องราวผ่านรูปทรง ทั้งหมด แต่เป็นการใช้ความรู้ลึกซึ้งอันลึกซึ้งด้วยสีเส้น ถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานในเทคนิคปักพรมด้วยปืนยิงพรมไฟฟ้า เป็นการ ยกย่องงานหัตถกรรมให้สามารถก้าวข้ามขีดจำกัดของงานกลุ่มพหุศิลป์ให้มีคุณค่าเป็นผลงานศิลปะร่วมสมัย เช่นเดียวกัน กับ ศิลปิน สรรณรงค์ สิงห์เสนี ที่มีความชำนาญระดับสูงในเรื่องของการใช้สีน้ำ ที่จัดเจน เฉียบขาดด้วยที่ท่าในการปาดและ ควบคุมน้ำพร้อมทั้งสมาธิในการจรดพู่กันแต่งแต้มสีลงบนกระดาษ ให้เกิดเป็นผลงานที่งดงามบางเบา แต่ทรงคุณค่าด้วยพลัง ของสีเส้นอันเกิดจากแรงบันดาลใจธรรมชาติ ที่บริสุทธิ์งดงาม ด้วยการศึกษาทฤษฎีวงจรสีธรรมชาติโดยใช้คู่สีใกล้เคียงและคู่สี ตรงกันข้ามมาแต่งแต้มเข้าด้วยกัน ให้สีน้ำเป็นตัวสร้างรูปทรงและเรื่องราวในลักษณะของงานจิตรกรรมนามธรรมที่ไม่บ่งบอก ชัดเจนว่าเป็นดอกไม้อะไรรูปร่างอย่างไร แต่ปล่อยให้ผู้ดูใช้จินตนาการอารมณ์และความรู้สึกตอบโต้กับสีในงานโดยตรง ผู้วิจัย เชื่อว่าสีมีพลังในตัวของมันเอง สีแต่ละสีจะเปล่งพลังออกมาตอบโต้ซึ่งกันและกันระหว่างสีต่อสีและสีอื่น ๆ ที่อยู่ข้างเคียง พลัง ของสีจะเป็นตัวเร่งเร้าและกระตุ้นให้ผู้ดูรู้สึกรับรู้ได้ไม่เฉพาะเพียงทางสายตาเท่านั้นแต่หมายถึงการรับรู้ทางอารมณ์และความรู้สึก ทางจิตใจอีกด้วย ศิลปิน ศุภชัย สุกชีโชติ สร้างสรรคผลงานโดยการนำเสนอเทคนิคที่ทำทลายความคิดสร้างสรรค์ โดยการเลือกใช้ เทคนิคปากกาสามมิติ 3D Pen สร้างผลงาน Hoo's mini World สร้างประติมากรรมด้วยการสร้างรูปทรงเสื่อจากเส้นพลาสติก เริ่มต้นการร่างเส้นพลาสติกกับพื้นเป็นภาพแบนๆ ด้านข้างของหน้าเสื่อแล้วใช้ 3D Pen เพิ่มผนังส่วนที่เป็นผืนคล้ายกับวิธีการขึ้น

รูปภาชนะดินเผาแบบเส้นขดค้อย ๆ เพิ่มขึ้นตามรูปนอกของหน้าเสื่อที่ละด้านจนเต็มครบทั้งสองฝั่งเป็นรูปทรงสามมิติ จากนั้นก็ขัดแต่งพื้นผิวด้วยหัวแร้งความร้อนปรับผิวให้ละลายเข้าหากันเพื่อปิดรูให้เรียบ เมื่อปรับผิวได้ระดับดีแล้วเขาใช้เส้นพลาสติกสีส้มอมน้ำตาลเล็กน้อยทำเส้นขนและลวดลายสลักสีขาวดำด้วยเส้นสีพลาสติกเป็นลายเสื่อ เทคนิคนี้สามารถนำมาปรับใช้สร้างรูปทรงได้อย่างมีคุณภาพเช่นเดียวกับงานประติมากรรมอื่นๆ จากที่กล่าวมานั้น การสร้างสรรค์ อันมีที่มาจากสีสนของธรรมชาติ ถูกนำเสนอด้วยกระบวนการทางเทคนิคที่แตกต่าง แต่คงแนวคิดเดียวกัน เรียงร้อยด้วยประสบการณ์ที่สั่งสม เป็นการเปิดแนวทางให้กับผู้สนใจการสร้างสรรคศิลป์ได้ค้นหากระบวนการทางศิลปะเพื่อตอบสนองต่อแนวคิดอันเป็นปัจเจกแห่งโลกศิลปะร่วมสมัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1 เพื่อสร้างสรรค์ผลงาน การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสีสนในธรรมชาติ โดยศิลปิน เมตตา สุวรรณศรี, สรรณรงค์ สิงห์เสนี, ศุภชัย สุกชีโชติ อันแสดงออกถึงความงามในธรรมชาติในมิติทางเทคนิคที่แตกต่างกัน
- 2 เพื่อสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิค การปักผ้าด้วยปืนยิงพรหมไฟฟ้า การสร้างงานจิตรกรรมสีน้ำมันธรรมชาติบนกระดาษ การสร้างงานประติมากรรม 3 มิติ ด้วยปากกา 3D ที่มีลักษณะเฉพาะตน
- 3 เพื่อเสนอแนวทางการตีความด้วยกระบวนการทางศิลปะ การสร้างสรรค์ภายใต้หัวข้อการสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสีสนในธรรมชาติของ 3 ศิลปิน

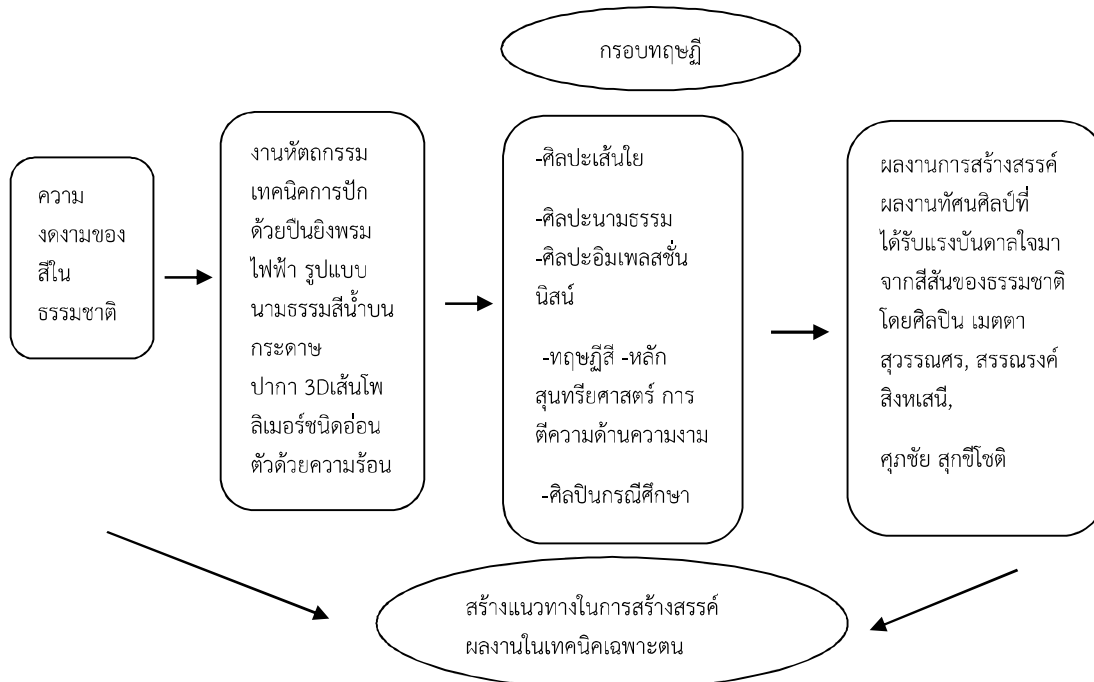
ระเบียบวิธีวิจัย

1.ศึกษาเอกสารทางวิชาการ

การวิจัยการสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสีสนในธรรมชาติ โดยศิลปิน เมตตา สุวรรณศรี, สรรณรงค์ สิงห์เสนี, ศุภชัย สุกชีโชติ ความงามของสีสนในธรรมชาติ ประกอบด้วยการศึกษาเอกสารทางวิชาการ ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ลัทธิอิมเพรสชันนิสม์ (Impressionism) ศิลปะเส้นใย (Fiber Art) ทฤษฎีสี และศิลปินกรณีศึกษาที่ได้รับแรงบันดาลใจ ศิลปินต่างประเทศ

2.กรอบการวิจัย

วรรณกรรม งานวิจัย / งานสร้างสรรค์ที่เกี่ยวข้อง (Literature Review)

ภาพที่ 1 : กรอบทฤษฎี
 ที่มา: ผู้วิจัย

3.ขอบเขตในการวิจัย / การสร้างสรรค์

3.1 เนื้อหาแสดงถึงการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสีในธรรมชาติ โดยศิลปิน เมตตา สุวรรณศรี, สรรณรงค์ สิงหนณี, ศุภชัย สุกชีโชติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นกระบวนการที่มีระบบ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแบบ Multidisciplinary Research คือการที่นักวิจัยหลายสาขาทางเทคนิค มาทำงานวิจัยร่วมกันในเรื่องเดียวกัน โดยแบ่งงานวิจัยตามความถนัดของแต่ละคน เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงคุณภาพ (Qualitative Data)จากแหล่งข้อมูลที่กำหนดไว้คือธรรมชาติ ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมที่ศิลปินแต่ละคนได้รับแรงบันดาลใจ นำมาวิเคราะห์ ด้วยหลักการทางทัศนธาตุและทางสุนทรียภาพที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ กรอบแนวคิดการวิจัย ใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูลคือการกำหนดหัวข้อ สีในธรรมชาติ โดยการเก็บข้อมูลด้วยตัวศิลปินเองจากการสังเกต บันทึกภาพบันทึกโดยการวาด ศึกษา วิเคราะห์ บรรยายภาพ แสง สี รูปทรงธรรมชาติ เพื่อใช้ในการตอบปัญหาการวิจัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.2 รูปแบบแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ

3.2.1 จิตรกรรมนามธรรมด้วยเทคนิคการปักด้วยปิ่นอิงพรมไฟฟ้า ที่สะท้อนให้เห็นถึงความงามของสีในดอกไม้ในธรรมชาติ

3.2.2 จิตรกรรมสีน้ำมันนามธรรมจากสีในธรรมชาติ สะท้อนให้เห็นถึงความงามของสีในดอกไม้ในธรรมชาติ

3.2.3 ประติมากรรม 3 มิติ ด้วยปากกา3D ที่สะท้อนความงามของสีในสัตว์อันเป็นที่รัก

3.3 เทคนิคในการสร้างสรรค์โดยใช้เทคนิค การปัก การระบายสีน้ำมันกระดาษ การสร้างรูปทรงด้วยปากกาที่มีลักษณะเฉพาะตน

4.แนวคิด ทฤษฎี และสมมติฐานงานวิจัย

การวิจัยการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสีในธรรมชาติ โดยศิลปิน เมตตา สุวรรณศรี, สรรณรงค์ สิงหนณี, ศุภชัย สุกชีโชติ ใช้แนวคิด ทฤษฎี ดังต่อไปนี้

เมตตา สุวรรณศรี : สีในแห่งนามธรรมด้วยเทคนิคปักไหมพรม (Beauty Came From Color of Nature that Come Through the Works of Needle Punch)

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

วิวัฒนาการของวัสดุเส้นใย (Fiber) เป็นเวลาหลายพันปีก่อนที่จะมีการรู้จักและนำเส้นใยสังเคราะห์มาใช้ทอผ้า มนุษย์เคยรู้จักเส้นใยอยู่ เพียง 4 ชนิดเท่านั้นที่สามารถนำมาทอเป็นผ้าได้ ได้แก่ ป่านหรือปอ ขนสัตว์ ฝ้ายและไหม ซึ่งทุกประเภทที่กล่าวมาเป็นวัตถุดิบจากธรรมชาติ ซึ่งได้แก่ เส้นใยฝ้าย ลินิน และผ้าไหมที่ต้องการการจัดการที่ละเอียดอ่อนและยุ่งยาก รวมถึงขนสัตว์ที่มักจะหลุดและอาจเกิดการระคายเคืองต่อการสัมผัสสำหรับคนที่แพ้ ต่อมาเมื่อมีผู้เริ่มคิดค้นพัฒนาผ้าใยสังเคราะห์ออกมาเพื่อจัดซื้อจำกับางประการของเส้นใยจากธรรมชาติ การสังเคราะห์เส้นใยถูกพัฒนาขึ้น ไนลอน โพลีเอสเตอร์และโพลิไวนิลคลอไรด์ มีความพยายามในการทดแทนเส้นใยจากธรรมชาติ การสังเคราะห์ช่วยเพิ่มความสะดวกสบายแก่มนุษย์ และทำให้มีค่าใช้จ่ายที่ถูกลง แต่เดิมเส้นใยถูกผลิตขึ้นเน้นประโยชน์ใช้สอยเป็นหลัก อยู่ในรูปแบบ ของงานหัตถกรรม (Craft) และงานประดิษฐ์ เส้นใยสามารถแบ่งตามลักษณะของที่มาได้ 2 ประเภท คือเส้นใยธรรมชาติ (Natural Fiber) เส้นใยสังเคราะห์ (Synthetic Fiber หรือ Artificial Fibers)จนนำมาสู่การสร้างสรรค์งานศิลปะด้วยการใช้เส้นใย (Fiber Art) ในอดีตวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบครัวเรือนและการสร้างงานหัตถกรรมเป็นรากฐานมาจากการหัตถกรรม (Craft) ของสตรี ตั้งแต่ช่วงสมัยสงครามโลกครั้งที่สอง ศิลปะบนผ้า และศิลปะสิ่งทอ (Fabric Art, Textile Art) เพิ่มขึ้นมาก ในปี ค.ศ. 1980 เช่น การทอผ้า การเย็บ การปัก การถัก ร้อย การชุน ที่แสดงอัตลักษณ์ของสตรีแต่ละวัฒนธรรมความเชื่อ ท้องถิ่น การนำวัสดุเส้นใยไปใช้ไม่ได้มีคุณค่าเพียงงานหัตถกรรมเท่านั้นแต่ยังแสดงสุนทรียภาพในการแสดงความคิดสร้างสรรค์ ในปัจจุบันงานหัตถกรรมได้ขยายขอบเขตออกไปหลายรูปแบบ และถูกนำไปเป็นกระบวนการทางเทคนิคในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะที่ทรงคุณค่า ดังนั้นศิลปะเส้นใยจึงได้รับการยอมรับในระดับสากล ในฐานะผลงานศิลปะของศิลปิน ปัจจุบันมีการเปิดกว้างแนวทางใหม่ในการแสดงออกทางศิลปะ เช่น ศิลปะเส้นใย (Fiber Art) ศิลปะสิ่งทอ (Textile Art) และศิลปะจากผ้า (Fabric Art) รวมถึงในงานออกแบบแฟชั่น (Fashion Design) ศิลปินและนักออกแบบสร้างสรรค์แนวคิด รูปแบบ และเทคนิควิธีการใช้เส้นใยที่มีเอกลักษณ์ หากมีการนำเส้นใยไปผสมผสานกับวัสดุหลายประเภทตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไปนั้นจะถูกจัดเป็นเทคนิคของศิลปะสื่อประสม (Mixed Media) ศิลปินได้สำรวจ คุณสมบัติของวัสดุเส้นใย เพื่อพัฒนาผลงานในลักษณะที่แตกต่างจากงานสิ่งทอทั่วไป ความงามจากวัสดุเส้นใยที่อ่อนนุ่ม มุ่งค้นหากระบวนการสร้างสรรค์ที่หลากหลาย นำเสนอในรูปแบบที่แปลกใหม่ ให้ผู้คนมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์

ได้มากขึ้นกว่าศิลปะแบบเดิม เป็นการท้าทายกรอบประเพณีในการตีคุณค่าผลงานศิลปะแนวใหม่ ในเชิงพาณิชย์ศิลป์ เป็นช่วงเวลาแห่งการปฏิวัติศิลปะเส้นใย ผลงานสามารถ แขนงหรือตั้งได้อิสระด้วยรูปแบบสองมิติหรือสามมิติ แบบระนาบหรือแบบมีปริมาตร หรือการใช้เส้นใยในการทอพรหมด้วยอุปกรณ์ป็นอิงพรหมไฟฟ้าเป็นการสร้างสรรค์ผลงานออกแบบที่มีพื้นผิวสัมผัสที่อ่อนนุ่มเป็นพื้นเส้นใยแนวตัด ที่สามารถผสมผสานวัสดุหลายประเภทเพื่อให้เกิดความแปลกใหม่ของพื้นผิวศิลปะแบบนามธรรม (Abstract) ที่ใช้เส้นใยในงานศิลปะ ที่มุ่งเน้นความสำคัญที่แนวความคิดและการสื่อสารวัสดุเส้นใยของศิลปินเพื่อแสดงคุณค่าทางสุนทรียศาสตร์

ศิลปินกรณีศึกษา

คาเลน เบลลาดและพรูเดนซ์ แมปสโตน (Karen Ballard and Prudence Mapstone)

นำเสนอการสร้างสรรค์งานศิลปะจากเส้นใยรูปแบบอิสระของศิลปินท้องถิ่น คาเลน เบลลาด (Karen Ballard) แม่ของเธอเป็นคนสอนพื้นฐานการถักโครเชต์ให้กับเธอ และผลงานการถักโครเชต์และถักแบบอิสระที่ทำงานร่วมกันคือศิลปิน พรูเดนซ์ แมปสโตน (Prudence Mapstone) สร้างสรรค์ผลงานแสดง 50 ปีแห่งพลังของดอกไม้ ในเทคนิคถักเส้นใยในรูปแบบอิสระ ที่ไม่ถูกจำกัดด้วยรูปแบบ เทคนิค วัสดุ รูปทรง และ/หรือสี งานถักโครเชต์ การร้อยลูกปัด และการทอผ้าแบบอิสระ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นเครื่องประดับ ที่ออกถึงสีสันของดอกไม้ เป็นผลงานขนาดใหญ่ (33 ฟุต x 5 ฟุต) ที่สร้างขึ้นโดยความร่วมมือจากผู้คนมากกว่า 200 คน ซึ่งเป็นตัวแทนของ 24 ประเทศ ในงานแสดง 50-Years of Flower Power ที่ประเทศออสเตรเลียและในเมืองแฮมิลตัน ประเทศนิวซีแลนด์ ใช้เป็นสโลแกนการต่อต้านที่ไม่รุนแรงเพื่อต่อต้านสงครามเวียดนาม เธอยังได้จัดการแสดงศิลปะกับศิลปินสิ่งทอและช่างฝีมือทั่วโลก

ภาพที่ 2 : ชื่อภาพ Prudence Mapstone and contributors, 50 Years of Flower Power: crocheted and knitted, mixed fiber and beads, including (but not limited to) cotton, wool, synthetics, glass beads, 33 ft x 5 ft.

ที่มา : <https://princewilliamliving.com/wild-webs-freeform-fiber-art-exhibit/>

เซร่า ซาพาดา (Sarah Zapata)

เซร่า เป็นศิลปินผ้าชาวเปรู-อเมริกันเกิดในคอร์ปัสคริสตี รัฐเท็กซัสในปี ค.ศ.1988 เธอได้รับ BFA สาขา Studio Art – Fibers จาก University of North Texas ในปี ค.ศ.2011 ผลงานของเธอได้รับการจัดแสดงทั่วสหรัฐอเมริกา รวมถึงเม็กซิโกและเปรู แนวทางสร้างสรรค์ของ เซร่า มีรากฐานมาจากศิลปะไฟเบอร์ โดยใช้เทคนิคการทอแบบดั้งเดิม การถักทอ ปัก เพื่อให้ได้วัตถุนามธรรมร่วมสมัย โดยได้รับแรงบันดาลใจจากมรดกของชาวเปรูและทฤษฎีสตรีนิยมของเธอ ผลงานของ เซร่า กล่าวถึงประเด็นแรงงาน ระบบอำนาจและการควบคุม ความเป็นเพศทางเลือก ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม และความแตกต่างของอัตลักษณ์ ผลงานนี้ประกอบด้วยประติมากรรมนามธรรมและพรหมที่มีการถักเกี่ยวกัน เพื่อให้ผลงานเกิดอิสระในการสร้างสรรค์ ด้วยสีที่สดใสและองค์ประกอบแบบต้นสดของศิลปะร่วมสมัย

จากที่กล่าวมานั้นพบว่า การนำเส้นใยมาสร้างสรรค์เป็นผลงานประติมากรรมที่แปลกตา ทำลายกรอบแนวคิดในการสร้างผลงานประติมากรรมที่ในอดีต จะมีความคงรูป แข็งแรง ด้วยวัสดุหิน ไม้ โลหะ แต่ปัจจุบันศิลปินใช้เส้นใยที่อ่อนนุ่มมาสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมที่แสดงอัตลักษณ์ความเป็นเพศหญิงด้วยการถักทอเส้นใยได้อย่างน่าสนใจ

ภาพที่ 3 ชื่อภาพ Sarah Zapata's Curriculum exhibit at EFA Project Space.

ที่มา : <https://www.dwell.com/article/textile-artists-you-should-follow-on-instagram-3ac498d0>

สรณรงศ์ สิงหเสนี : จิตรกรรมนามธรรมจากคู่สีในธรรมชาติ (Abstract Painting From Color of Nature)

แนวความคิด

ต้องการสร้างผลงานจิตรกรรมนามธรรมด้วยเทคนิคสีน้ำบนกระดาษ โดยได้รับแรงบันดาลใจจากคู่สีที่สดใสในธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ ใบไม้ ชนิดต่าง ๆ ซึ่งจะมีคู่สีที่ใกล้เคียงกันและคู่สีตรงกันข้ามกันตามทฤษฎีวงจรสีธรรมชาติมาเป็นตัวเริ่มต้นสร้างสรรค์จิตรกรรมนามธรรม โดยใช้เทคนิคสีน้ำเปียกซ้อนเปียก (Wet-into-wet) ที่มีความเปียกชุ่มชื้นเข้าหากันทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ ปลอ่ยให้เกิดเป็นรูปทรงและเรื่องราวขึ้นเองตามธรรมชาติของสีน้ำ เหตุที่เลือกสีน้ำเป็นสื่อในการสร้างสรรค์เพราะผู้วิจัยมีความรู้ความชำนาญและสามารถควบคุมเทคนิคและสร้างสรรค์ได้ตามที่ต้องการ สีน้ำมีคุณสมบัติเฉพาะตัวที่แตกต่างไปจากสีน้ำมัน สีชอล์ก สีโปสเตอร์หรือสีอะครายลิก สีน้ำเป็นสีที่ใช้น้ำเป็นตัวทำละลาย เขียนบนพื้นรองรับที่เป็นกระดาษหนาผิวหยาบที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้งานกับสีน้ำโดยเฉพาะ คุณสมบัติของสีน้ำที่โดดเด่นคือความบางโปร่งใส สามารถเขียนได้ในลักษณะทั้งเปียกและแห้ง เมื่อเขียนในขณะที่เปียกจะมองเห็นถึงความชุ่มฉ่ำของสีและเมื่อสีแห้งก็ยังคงความสดฉ่ำเหมือนยังเปียก ๆ อยู่ ทั้งรอยคราบรอยต่างและการทับซ้อนกันของชั้นสีให้ปรากฏในงานซึ่งจะหาไม่ได้ในสีประเภทอื่น ตรงกับวัตถุประสงค์ของผู้วิจัยที่ต้องการให้สีน้ำเป็นตัวสร้างรูปทรงและเรื่องราวในลักษณะของงานจิตรกรรมนามธรรมที่ไม่บ่งบอกชัดเจนว่าเป็นดอกไม้อะไร รูปร่างอย่างไร แต่ปล่อยให้ผู้ดูใช้จินตนาการอารมณ์และความรู้สึกตอบโต้กับสีในงานโดยตรง ผู้วิจัยเชื่อว่าสีมีพลังในตัวของมันเอง สีแต่ละสีจะเปล่งพลังออกมาตอบโต้ซึ่งกันและกันระหว่างสีต่อสีและสีอื่น ๆ ที่อยู่ข้างเคียง พลังของสีจะเป็นตัวเร่งเร้าและกระตุ้นให้ผู้ดูรู้สึกรับรู้ได้ไม่เฉพาะเพียงทางสายตาเท่านั้นแต่หมายถึงการรับรู้ทางอารมณ์และความรู้สึกทางจิตใจอีกด้วย (สรณรงศ์ สิงหเสนี, 2554: หน้า 6)

ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในส่วนของการทฤษฎีการสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์ที่ได้รับแรงบันดาลใจจากสีในธรรมชาติ ได้ทำการศึกษาคู่สีจากธรรมชาติเพื่อที่จะนำมาสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมนามธรรมด้วยเทคนิคสีน้ำ ซึ่งนอกจากจะศึกษาคู่สีจากดอกไม้ ใบไม้ที่มีสีแตกต่างกัน ของจริงในธรรมชาติแล้วจำเป็นจะต้องมีทฤษฎีมารองรับความคิดและการสร้างสรรค์ในครั้งนี้ โดยศึกษาจากทฤษฎีสีวงจรสีธรรมชาติ อันเป็นต้นกำเนิดของการผสมสี จากแม่สี 3 สี สามารถผสมกันให้ออกมาได้สี 12 สี อันเป็นปฐมบทของการทำงานจิตรกรรม

ทฤษฎีวงจรสีธรรมชาติ

ภาพที่ 4 : ภาพวงจรสีธรรมชาติ (Color Wheel)

ที่มา : <https://archive.org/details/johannes-ittens-the-art-of-color/page35/mode/2up>

วงจรสีธรรมชาติ (Color Wheel) เกิดจากการผสมกันของแม่สีวัตถุธาตุ 3 สี ซึ่งเป็นสีที่ไม่สามารถผสมขึ้นเอง ได้แก่ สีเหลือง สีแดง สีนํ้าเงิน โดยแบ่งการผสมสีออกเป็น 3 ขั้นตอนจัดเรียงเป็นวงกลมโดยวางสีเหลืองอยู่บนสุด สีแดงวางอยู่ล่างขวา และสีนํ้าเงินวางอยู่ล่างซ้ายในรูปของสามเหลี่ยมด้านเท่าวางซ้อนอยู่ในวงกลม เมื่อจับคู่ผสมกันทีละคู่ตามลำดับสามขั้นตอน เราจะได้สีจากวงจรสีธรรมชาติ 12 สี ดังนี้

ทฤษฎีคู่สีใกล้เคียงกันและคู่สีตรงข้ามกัน (Harmonious Colors and Complementary Colors Theory)

จากวงจรสีธรรมชาติหากลากเส้นแบ่งครึ่งวงกลมที่เริ่มจากสีเหลืองอยู่บนสุดและสีม่วงอยู่ล่างสุดไล่มาทางซีกขวามือ 7 สี เราจะได้ **สีวรรณะร้อน (Warm Tone)** ได้แก่ สีเหลือง สีเหลืองส้ม สีส้ม สีแดงส้ม สีแดง สีม่วงแดง และสีม่วง ส่วนทางซีกซ้ายมือไล่มา 7 สี เราจะได้ **สีวรรณะเย็น (Cool Tone)** ได้แก่ สีเหลือง สีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวนํ้าเงิน สีนํ้าเงิน สีม่วง นํ้าเงิน และสีม่วง จะเห็นว่าสีเหลืองและสีม่วงนั้นจัดอยู่ได้ทั้งสองวรรณะคือเป็นได้ทั้งสีวรรณะร้อนและสีวรรณะเย็น ในวงจรสีธรรมชาติยังทำให้เกิดคู่สีขึ้นอีกสองประเภทคือ **คู่สีใกล้เคียงกัน (Harmonious Colors)** หมายถึงสีที่อยู่ใกล้เคียงกันหรืออยู่ติดกันในวงจรสีธรรมชาติ 34 สี เช่น สีเหลือง สีเหลืองส้ม สีส้ม หรือ สีเขียวเหลือง สีเขียว สีเขียวนํ้าเงิน สีนํ้าเงิน เป็นต้น เป็นคู่สีที่สร้างให้เกิดความประสานสัมพันธ์กลมกลืนกันในภาพช่วยให้โครงสีของภาพดูนุ่มนวลเนื่องจากเป็นสีที่อยู่ใกล้เคียงกันนั่นเอง และสีอีกประเภทหนึ่งคือ **คู่สีตรงข้าม (Complementary Colors)** หมายถึงคู่สีที่อยู่ตรงข้ามกันในวงจรสีธรรมชาติ โดยนับมา 7 สี เช่น สีเหลืองตรงข้ามกับสีม่วง สีแดงตรงข้ามกับสีเขียว และสีนํ้าเงินตรงข้ามกับสีส้ม เป็นต้น เป็นคู่สีที่ตัดกันอย่างรุนแรงแต่ก็จะให้พลังความจัดของสีซึ่งกันและกัน ยิ่งนำมาจัดวางเคียงคู่กันก็จะยิ่งเปล่งพลังตอบโต้กันไปมา เป็นคู่สีที่สามารถนำมาใช้ร่วมกันได้หากกำหนดปริมาณและสัดส่วนที่พอเหมาะแก่กันช่วยให้เกิดความโดดเด่นขึ้นในภาพ โดยอาจจะให้สีใดสีหนึ่งมีสัดส่วนมากกว่าอีกสีหนึ่ง เช่น 90 : 10 , 80 : 20 , 70 : 30 เป็นต้น (Ittens, J. (1973). The Art of Color Van Nostrand Reinhold Company: p.34)

คุณลักษณะของสี

สีเป็นทัศนธาตุที่สำคัญและมีบทบาทมากที่สุดในงานจิตรกรรม นอกจากจะมีคุณลักษณะของทัศนธาตุอื่น ๆ อยู่ครบถ้วนแล้ว ยังมีลักษณะพิเศษเพิ่มขึ้นอีก 3 ประการ คือ

1. ความเป็นสี (Hue) หมายถึงว่า เป็นสีอะไร เช่น แดง เหลือง เขียว ฯลฯ ตามวงจรสีธรรมชาติ
2. น้ำหนักของสี (Value) หมายถึง ความสว่างหรือความมืดของสี ถ้าเราผสมสีขาวเข้าไปในสีหนึ่ง สีนั้นจะสว่างขึ้น หรือมีน้ำหนักอ่อนลง และถ้าเราเพิ่มสีขาวเข้าไปทีละน้อย ๆ เป็นลำดับ เราจะได้ค่าของสีหรือน้ำหนักของสีที่เรียงจากลำดับแก่ที่สุดไปจนอ่อนที่สุด
3. ความจัดของสี (Intensity) หมายถึง ความสดหรือความบริสุทธิ์ของสีหนึ่ง สีที่ถูกผสมด้วยสีดำจะหม่นลง ความจัดหรือความบริสุทธิ์จะลดลง ความจัดของสีจะเรียงลำดับจากจัดที่สุดไปจนหม่นที่สุดได้หลายลำดับ ด้วยการค่อย ๆ เพิ่มปริมาณของสีดำที่ผสมเข้าทีละน้อย จนถึงลำดับที่ความจัดของสีมีน้อยที่สุด คือ เกือบดำ

หน้าที่ของสี

สีทำหน้าที่เช่นเดียวกับน้ำหนักทุกประการ แต่เพิ่มหน้าที่พิเศษที่สำคัญที่สุดขึ้นอีกหนึ่งประการ คือ ให้อารมณ์ความรู้สึกด้วยตัวเองโดยตรง

ศิลปินมีสีเป็นวัสดุเพียงอย่างเดียวก็สามารถสร้างงานจิตรกรรมที่สมบูรณ์ได้ เพราะในสีมีเส้น (เส้นรอบนอกของบริเวณสี หรือสีที่เขียนเป็นเส้น) มีน้ำหนักอ่อนแก่ของสี ความเป็นสี มีความจัด มีลักษณะผิวมีที่ว่างของแผ่นสีอยู่ครบถ้วน (ชลูด นิ่มเสมอ, 2538: หน้า 57)

บทบาทวรรณกรรมอิทธิพลจากการศึกษาในงานศิลปิน 2 คน

ในการสร้างผลงานจิตรกรรมนามธรรมจากคู่สีในธรรมชาติ ผู้วิจัยได้ศึกษางานของศิลปินสีน้ำทั้งในประเทศและต่างประเทศที่มีผลงานสอดคล้องกับแนวทางการทำงานของผู้วิจัยจำนวนสองท่าน ได้แก่

1. อาจารย์สมศักดิ์ เขาวนธาดาทวงศ์

ศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะ ประจำปี 2560 สาขาศิลปะ (จิตรกรรม) จบการศึกษาจากคณะจิตรกรรมฯ มหาวิทยาลัยศิลปากร ในระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับ 2) และระดับปริญญาโท ได้รับประกาศนียบัตรศิลปะ (Graphic) สถาบันวิจิตรศิลป์ เมืองอูร์บีโน ประเทศอิตาลี และประกาศนียบัตรศิลปะ มหาวิทยาลัยแห่งชาติโยโกฮาม่า ประเทศญี่ปุ่น อาจารย์สมศักดิ์ เขาวนธาดาทวงศ์ ได้รับรางวัลเกียรตินิยมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้ร่วมแสดงผลงานนิทรรศการทั้งในลักษณะเดี่ยว

และกลุ่ม ทั้งในประเทศและต่างประเทศตลอดมายาวนานจนถึงปัจจุบัน มีชื่อเสียงได้รับการยอมรับจากวงการศิลปะร่วมสมัย จนได้รับการยกย่องให้เป็นศิลปินแห่งชาติ ประจำปี พ.ศ. 2560 สาขาศิลปิน (จิตรกรรม) ผลงานสีน้ำของอาจารย์สมศักดิ์ เขาวนธาดาทรง มีลักษณะของการใช้ร่องรอยฝีแปรงทั้งเปียกชุ่มและแปรงแห้งได้อย่างเด็ดขาดฉับพลัน พลังของสีน้ำที่สดใสและรอยฝีแปรงที่เกิดจากการปาดป้ายที่รวดเร็ว แม่นยำ สร้างให้ปรากฏเป็นเรื่องราว รูปร่าง รูปทรงและสีในแนวนามธรรม ลักษณะการใช้สีและการผสมสีทั้งการใช้สีที่สดใสจากหลอดและการนำสีสองถึงสามสีมาผสมกัน เพื่อให้เกิดสีและน้ำหนักใหม่ ๆ ขึ้น แต่สิ่งหนึ่งที่เป็นข้อสังเกตคือการใช้สีต่าง ๆ ในงานไม่มีสีที่สกปรก ชุ่มฉ่ำ หรือที่เรียกกันว่าสีเน่าเลย ทุกสีทำงานร่วมกันสอดคล้องประสานและรับช่วงกันอย่างมีจังหวะมีความทับซ้อนที่โปร่งใสสามารถมองเห็นถึงสีชั้นล่างที่อยู่บนพื้นกระดาษได้อย่างชัดเจน ซึ่งเป็นความสามารถที่น่าสนใจมาก ชิ้นงานมีขนาดใหญ่ทำให้เกิดพลังของสีแผ่กระจายออกมาถึงผู้ดูที่จะใช้สายตาบวกรวากับจินตนาการให้พุ่งเข้าไปค้นหาความงามในภาพที่ปรากฏอยู่ตรงหน้าได้ด้วยตนเอง

ภาพผลงานของอาจารย์สมศักดิ์ เขาวนธาดาทรง

ภาพที่ 5 : ชื่อภาพ Tsunami 2557, เทคนิคสีน้ำบนกระดาษ ขนาด 65 x 100 ซม. ผลงานของ สมศักดิ์ เขาวนธาดาทรง
ที่มา : มหกรรมสื่อสีน้ำโลก ประเทศไทย (หน้า 274), โดย สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย, 2557, กรุงเทพฯ: รุ่งศิลป์การพิมพ์.

ยูโกะ นากายามา (YUKO NAGAYAMA)

ยูโกะ นากายามา เกิดเมื่อปี พ.ศ. 2506 (ค.ศ. 1963) จบการศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปะโตเกียว ภาควิชาจิตรกรรมสีน้ำมัน ในปี พ.ศ. 2528 (ค.ศ. 1985) และได้รับรางวัล Ataka Award และรางวัล Ohashi Award ในปีเดียวกัน ได้รับเชิญเป็นกรรมการตัดสินรางวัลการประกวดสีน้ำนานาชาติหลายครั้ง ยูโกะ นากายามาเป็นศิลปินสตรีสีน้ำร่วมสมัยรุ่นใหม่ที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในวงการสีน้ำโลกทั้งในประเทศญี่ปุ่นและในระดับนานาชาติ มีความสามารถในการเขียนสีน้ำทั้งในรูปแบบเหมือนจริงและกึ่งนามธรรม งานสีน้ำของยูโกะ นากายามา ส่วนใหญ่จะเป็นภาพหุ่นนิ่งที่เธอจัดหุ่นขึ้นในสตูดิโอของเธอเองที่กรุงโตเกียว ความพิเศษของงานสีน้ำของเธอคือเรื่องราวที่ปรากฏอยู่ในภาพ หุ่นนิ่งทุกชิ้นจะมีความหมายส่วนตัว เช่นดอกไม้พื้นเมืองตามฤดูกาลต่าง ๆ ของญี่ปุ่น เช่นดอกซากุระ ดอกพลัม สีสดใสสวยงาม ประกอบกับ ผลไม้ แจกัน ถ้วย ชามของญี่ปุ่นที่มีลวดลายเก่าแก่ เครื่องแก้วเจียรนัย ลูกแก้ว เชิงเทียน เทียนไขหรือเขาสัตว์ ที่เธอสะสมข้าวของเครื่องใช้เหล่านี้ไว้สำหรับเป็นหุ่นในการเขียนสีน้ำ เทคนิคเฉพาะตัวของเธอคือการชิงกระดาษสีน้ำขนาดใหญ่ให้ตั้งเรียบบนแผ่นกระดาษซึ่งเมื่อใช้เทคนิคการเขียนสีน้ำแบบเปียกซ้อนเปียกจะไม่ทำให้กระดาษย่นหรือเป็นลอนคลื่น เธอเขียนสีน้ำในลักษณะเปียกชุ่มจนทั่วแล้วจึงค่อย ๆ เขียนทับด้วยการเขียนแบบเปียกซ้อนแห้งลงไปทีละชั้นจนเสร็จสมบูรณ์ เธอสามารถควบคุมปริมาณน้ำกับสีให้พอเหมาะ บางครั้งทิ้งร่องรอยคราบต่างดวงของสีเอาไว้บนพื้นกระดาษ บางครั้งใช้การหยด สดสีลงในงานบางส่วนเพื่อเพิ่มเสน่ห์ให้กับตัวงาน เน้นเฉพาะจุดสนใจที่เด่น ๆ หรือดอกไม้ที่เด่น ๆ ในภาพเพียงจุดเดียวและปล่อยส่วนอื่นให้พรางมัว หลายรูปที่ไม่ระบายสีจนเต็มแผ่นกระดาษแต่จะทิ้งฉากหลังเป็นพื้นขาวของกระดาษเอาไว้เพื่อสร้างให้เกิดบรรยากาศ นอกจากจะเป็นศิลปินแล้วเธอยังเป็นอาจารย์พิเศษสอนศิลปะให้กับมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ด้วย เช่น เป็นอาจารย์พิเศษบรรยายที่ภาควิชาจิตรกรรมสีน้ำมัน มหาวิทยาลัยศิลปากรตั้งแต่ปี พ.ศ. 2551 จนถึงปี พ.ศ. 2561 และเป็นศาสตราจารย์รับเชิญที่มหาวิทยาลัยศิลปากร ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2560 จนถึงปัจจุบันความเหมือน

สิ่งที่ผู้วิจัยได้รับจากงานของยูโกะ นากายามา

ความเหมือน ในการใช้สีน้ำเทคนิคเปียกซ้อนเปียก การใช้สีส้นจากต้นไม้ดอกไม้เป็นธีมแห่งความบันเทิงใจ และการใช้สีที่สว่างสดใส

ความแตกต่าง งานของยูโกะเป็นงานสีน้ำแนวเหมือนจริงตามรูปแบบหุ่นนิ่งที่จัดไว้เป็นแบบเพียงแต่เธอใส่สีส้นจินตนาการส่วนตัวเพิ่มเข้าไปในงานทำให้ดูแตกต่างจากงานสีน้ำหุ่นนิ่งทั่วไป แต่งานของผู้วิจัยจะเป็นงานสีน้ำแนวนามธรรมเพียงอาศัยสีส้นจากต้นไม้ดอกไม้มาเป็นตัวจุดประกายในเรื่องที่มาของสีเท่านั้น ผู้วิจัยได้ลดรูปทรงของความเป็นจริงออกไปเหลือเพียงกลุ่มสีที่สดใสเกาะกลุ่มฟุ้งกระจายไปตามองค์ประกอบของภาพที่ได้รับมาจากธรรมชาติและปล่อยให้ผู้ดูจินตนาการต่อไปเองตามอารมณ์และความรู้สึก

สิ่งที่ได้รับ นอกเหนือไปจากการใช้เทคนิคสีน้ำชุ่ม ๆ การจัดองค์ประกอบที่เรียบง่ายและการแสดงตัวตนของความเป็นคนญี่ปุ่นที่ปรากฏออกมาอยู่ในงานแล้ว งานของยูโกะยังแสดงให้เห็นถึงความเอื้ออาทรที่มีต่อธรรมชาติตรงหน้าที่จะถ่ายทอดความงดงามด้วยความบริสุทธิ์และจริงใจ

ภาพผลงานของยูโกะ นากายามา (YUKO NAGAYAMA)

ภาพที่ 6: ชื่อภาพ Happiness, 2021. เทคนิคสีน้ำบนกระดาษ ขนาด 53.5 x 73 ซม. ผลงานของ Yuko Nagayama

ที่มา : <http://nagayamay.com>

ศุภชัย สุกชีโชติ : สีและรูปทรงในธรรมชาติ (Color and Configuration Derived From Nature)

แนวความคิด

งานประติมากรรมรูปทรงแมว จากปากกา 3D ด้วยความรักความผูกพันใกล้ชิด แมว สัตว์เลี้ยงในบ้านที่อยู่ด้วยกันมาตั้งแต่ยังเป็นวัยเด็ก การสัมผัส ความใกล้ชิด ความน่ารักของแมว การแลกเปลี่ยนความอบอุ่นด้วยการกอด การหยอกล้อเล่นกันเมื่อการต้องเล่นสนุก แมวก็ดูแลเราด้วยการเคล้าเคลีย การทำเสียงกลางในลำคอ ดูแลกันและกันด้วยการนวดนวดเท้าบนตัวเรา เป็นสีส้นแห่งความสุข สะท้อนผ่านงานประติมากรรมด้วยปากกา 3D ฉีดเส้นสีพลาสติก สร้างรูปทรงแมวท่าทางต่างๆ ลวดลายสีส้นสดใสสวยงาม แต่งแต้มสีหลากหลาย สะท้อนความสุข ความมีชีวิตชีวา ความใกล้ชิด ความอบอุ่น

ทบทวนวรรณกรรม

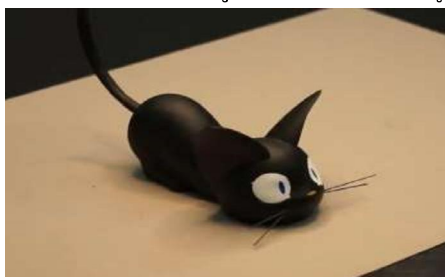
Hoo's mini World สร้างประติมากรรมด้วย เทคนิค 3D Pen ด้วยการสร้างรูปทรงแมวจากเส้นพลาสติกเริ่มต้นการร่างเส้นพลาสติกกับพื้นเป็นภาพแบนๆ ด้านข้างของหน้าเสือแล้วใช้ 3D Pen เพิ่มผนังส่วนที่เป็นผิวคล้ายกับวิธีการขึ้นรูปภาชนะดินเผาแบบเส้นขดค่อยๆ เพิ่มขึ้นตามรูปนอกของหน้าเสือทีละด้านจนเต็มครบทั้งสองฝั่งเป็นรูปทรงสามมิติ จากนั้นก็ขีดแต่งพื้นผิวด้วยหัวแร้งความร้อนปรับผิวให้ละลายเข้าหากันเพื่อปิดรูให้เรียบ เมื่อปรับผิวได้ระดับดีแล้วเขาใช้เส้นพลาสติกสีส้มอมน้ำตาลเล็กน้อยทำเส้นขนและลวดลายสลับสีขาวดำด้วยเส้นสีพลาสติกเป็นลายเสือ เทคนิคนี้สามารถนำมาปรับใช้สร้างรูปทรงได้อย่างมีคุณภาพเช่นเดียวกับงานประติมากรรมอื่นๆ เช่นเดียวกันแต่ในงานศิลปะสมัยใหม่นี้ยังไม่มีใครนำมาสร้างงานศิลปะอย่างจริงจัง แต่นำมาใช้กันเพียงแค่งานประดับตกแต่งหรือตุ๊กตาขนาดเล็กๆ เท่านั้น (Hoo's mini world, 2019)

ภาพที่ 7: ภาพจาก 3D Pen Making a tiger โดย Hoo's mini world. (2019, August 16).

ที่มา : <https://youtube.com/watch?v=ChALHpADMAU&feature=share>.

Ying Art ขึ้นรูปทรงแมว ด้วยการร่างภาพบนพื้นในแนวราบสองด้านคือด้านหน้าและด้านข้าง จากนั้นใช้ 3D Pen เขียนทับแบบร่างทั้งสองส่วน จากนั้นนำมาประกอบกันทั้งสองด้านใช้ปากกา 3D Pen เชื่อมจุดต่างๆสร้างเส้นตะแกรงเพื่อรองรับผนังผิวนอกรูปทรงอุดช่องว่างพื้นผิวให้เต็มสร้างความแข็งแรงให้ผนังรูปนอกตัวแมว เมื่อได้รูปทรงสมบูรณ์แล้ว ลงสีผิวภายนอกด้วยสีอะคริลิก (Ying Art, 2017)

ภาพที่ 8 : ชื่อภาพ How to make Ghibli Jiji Cat Led Night Light 3D Pen. โดย Ying Art. (2017, January 23).

ที่มา : <https://youtube.com/watch?v=I0EfPcc6O6k&feature=share>.

ผลการงานวิจัย

ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยสร้างสรรค์พบว่า การนำแรงบันดาลใจจากการศึกษาซึมซับธรรมชาติ ซึ่งการรายงานผลการวิจัยและการวิจารณ์นั้น ยึดตามวัตถุประสงค์ 1) เพื่อสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสีสนในธรรมชาติ โดยศิลปิน เมตตา สุวรรณศรี, สรรณรงค์ สิงห์เสนี, ศุภชัย สุกชีโชติ อันแสดงออกถึงความงามในธรรมชาติในมิติทางเทคนิคที่แตกต่างกันได้อย่างมีลักษณะเฉพาะตน 2) เพื่อสร้างสรรค์ผลงานของเมตตา สุวรรณศรีด้วยเทคนิค การปักผ้าด้วยปืนยิงพรมไฟฟ้า อันเป็นการสร้างสรรค์ผืนผ้าแบบศิลปะเส้นใยที่มีความงามในรูปแบบใหม่และสรรณรงค์ สิงห์เสนี การสร้างงานจิตรกรรมสีน้ำมันธรรมชาติบนกระดาษ อันแสดงออกถึงพลังของสีที่ได้รับแรงบันดาลใจจากสีที่สดในธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ ใบไม้ ชนิดต่าง ๆ ซึ่งจะมีสีที่ใกล้เคียงกันและสีที่ตรงกันข้ามกันตามทฤษฎีวงจรสีธรรมชาติ โดยใช้เทคนิคสีน้ำเปียกซ้อนเปียก (Wet-into-wet) ที่มีความเปียกชุ่มซึมซับเข้าหากันทั้งโดยตั้งใจและไม่ตั้งใจ ปล่อยให้เกิดเป็นรูปทรงและเรื่องราวขึ้นเองตามธรรมชาติของสีน้ำ และศุภชัย สุกชีโชติ การสร้างผลงานประติมากรรม 3 มิติ ด้วยปากกา 3D ที่มีลักษณะเฉพาะตน เกิดเป็นผลงานประติมากรรมแนวใหม่ด้วยการหลอมพลาสติกเป็นเส้น เกาะเกี่ยวกันจนเกิดเป็นรูปทรงได้อย่างน่าสนใจ 3) เพื่อเสนอแนวทางการตีความด้วยกระบวนการทางศิลปะ การสร้างสรรค์ภายใต้หัวข้อการสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสีสนในธรรมชาติของ 3 ศิลปิน เพื่อชี้ให้เห็นว่าผลการวิจัยได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ดังต่อไปนี้

กระบวนการสร้างสรรค์

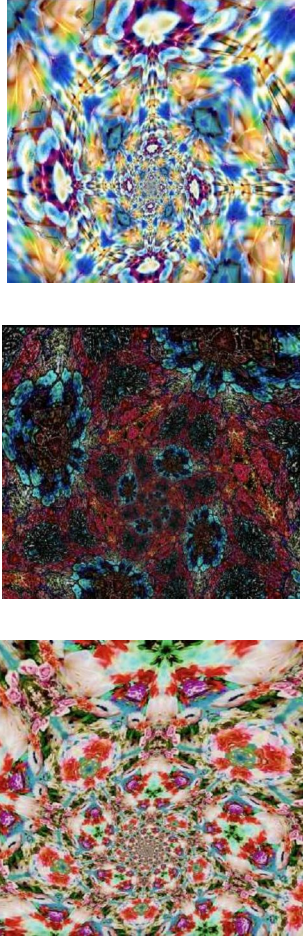
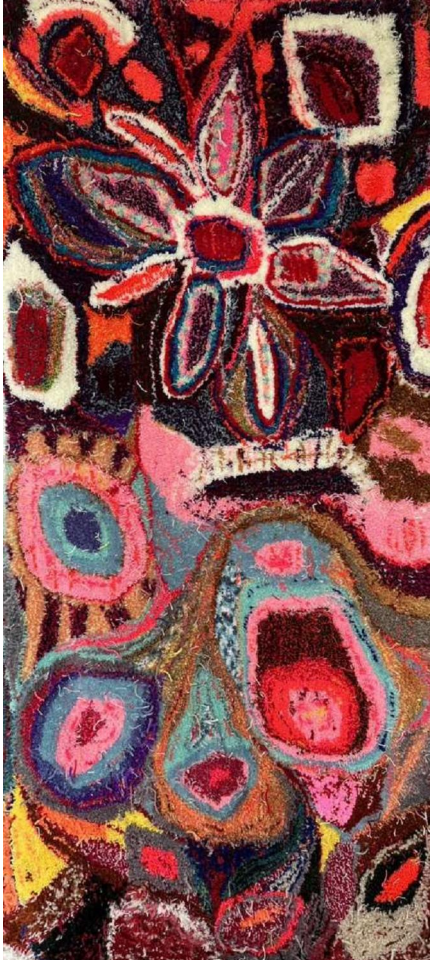
ในขั้นตอนของการวิจัย ผู้วิจัยได้ค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลจากความประทับใจในความงามของสีสนในธรรมชาติและประสบการณ์โดยตรงของผู้วิจัย ออกไปสัมผัสกับธรรมชาติ ฝ้ามอง สังเกต ศึกษา จับความรู้สึกที่ได้รับจากบรรยากาศ สีสนรูปทรง เพื่อทำภาพร่างต้นแบบ นำมาจัดวางองค์ประกอบภาพให้เหมาะสมและกำหนดโทนสี สผสมผสานกับจินตนาการตามความรู้สึกของผู้วิจัย ที่ต่างประสบการณ์ ต่างมุมมอง ต่างความคิด แต่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสีสนในธรรมชาติ อันเป็นที่มาของการวิจัยของศิลปิน 3 ท่าน ที่เลือกใช้เทคนิคตามความสนใจ ความถนัดที่สามารถถ่ายทอดความรู้สึกได้ตรงตามแนวคิดมากที่สุดตามกระบวนการสร้างสรรค์ต่อไปนี้

กระบวนการสร้างสรรค์ของ เมตตา สุวรรณศรี

ผู้วิจัยต้องการแสดงออกถึงความรู้สึกที่ได้รับมาจากสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ ที่เปลี่ยนผันไปตามฤดูกาล มีความงามอันเกิดจากความเปลี่ยนแปลงทั้งทางโครงสร้างของรูปทรง สี แสง พื้นผิว ที่มีลักษณะเฉพาะตัวธรรมชาติมีความงามที่ยากจะคาดเดา ทุกสิ่งล้วนเปลี่ยนแปลงไปตามเวลา ผู้วิจัยเห็นถึงความงามของ บรรยากาศในธรรมชาติ ที่สร้างอารมณ์ความรู้สึกให้วิจัย มีความสุข ปิติ และผ่อนคลาย ผู้วิจัยจึงเลือกใช้เทคนิคการใช้เส้นใยแทนค่าสี ด้วยกระบวนการปักไหมพรมด้วยปืนยิงพรมไฟฟ้า สร้างเป็นบรรยากาศของฤดูกาลของธรรมชาติในรูปแบบศิลปะนามธรรม โดยการคัดเลือกเส้นใยที่จะนำมาปักให้สีสอดคล้องกันกลมกลืนกันด้วยไหมนานาชนิด โดยการกำหนดเปอร์เซ็นต์ของสีโทนร้อน 70 เปอร์เซ็นต์ โทนเย็น 30 เปอร์เซ็นต์ เพื่อทำให้เกิดบรรยากาศสีในฤดูร้อน การเลือกเส้นใยนั้นต้องมีการคำนึงถึงขนาดของเส้นใยเป็นสำคัญ เพราะหากใช้เส้นใยเพียงขนาดเดียวจะทำให้ผลงานเกิดความไม่น่าสนใจ ไหมจะเท่ากันจนเรียบ แต่หากเลือกใช้ไหมเส้นใหญ่ขึ้น หลายขนาด เมื่อปักจะทำให้เกิดผิวสัมผัสที่แตกต่าง ทั้งทางสายตาและผิวของผ้า โดยมุ่งเน้นการนำเสนออารมณ์ที่ถ่ายทอดมาจากสีของธรรมชาติที่มีความเคลื่อนไหว ไม่หยุดนิ่ง หลอมรวมเป็นผลงานศิลปะปักพรมร่วมสมัย เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้สนใจนำเทคนิคการปักพรมมาตรฐานยกระดับให้เป็นผลงานทางศิลปะที่ทรงคุณค่าได้อีกทางหนึ่ง

ตารางที่ 1 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงาน เมตตา สุวรรณศรี

ภาพร่าง sketch(	ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ผลงานวิจัยที่เสร็จสมบูรณ์
	  	

ที่มา: ผู้วิจัย

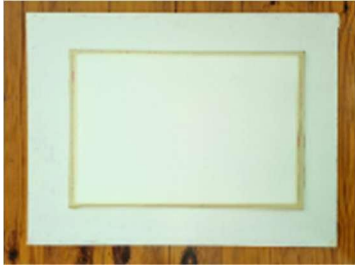
กระบวนการสร้างสรรค์ของสรณรงค์ สิงห์เสนี

การสร้างสรรค์ผลงานนั้นผู้สร้างสรรค์ต้องทำการคัดเลือกกระดาษสำหรับเขียนสีน้ำ โดยเลือกยี่ห้อ Arches ของฝรั่งเศส เพราะกระดาษชนิดนี้ มีคุณสมบัติของกระดาษสีน้ำที่ดีคือ ต้องมีความหยابซึมซับน้ำและสีได้ดี ร่องบนพื้นผิวกระดาษที่หยาบจะ

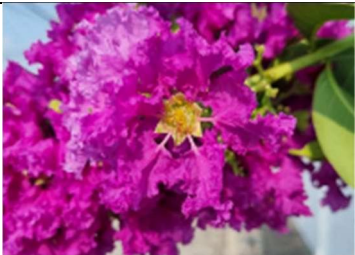

เป็นตัวจับสีให้เม็ดสีจมอยู่ในร่องเหล่านั้น สีจะไม่ซีดจางเมื่อเวลาผ่านไปแสดงความสด ฉ่ำ ของสีเหมือนยังเปียก ๆ อยู่ ขึ้นอยู่กับคุณภาพของสีที่ใช้ด้วย สีเกรดอาร์ตก็จะมีคุณสมบัติที่สดสว่างโปร่งใสและติดทนนานเป็นสิบเป็นร้อยปี ความหนาของกระดาษ 300 แกรม ทำให้กระดาษไม่โป่งพอง หรือหักงอเมื่อโดนน้ำระบายชุ่ม ๆ เมื่อน้ำแห้งกระดาษจะหดตัวกลับมาเรียบดังอย่างเดิม การอุ้มสีของกระดาษมีความสำคัญมาก ๆ ซึ่งกระดาษสีน้ำเกรดนักเรียนจะไม่สามารถทำได้เมื่อโดนน้ำเยอะ ๆ จะบวมโก่ง งอ และเป็นลอนเมื่อน้ำแห้ง มีความหนา 300 แกรม ขนาด 56 x 76 ซม. และนำกระดาษมาปูลงบนกระดาษรองเขียน และจึงกระดาษสีน้ำกับกระดาษรองเขียนด้วยเทปกระดาษกาวย่นทั้งสี่ด้าน จึงใช้แปรงทาสีขนาดใหญ่ลงน้ำสะอาดให้ทั่วกระดาษเพื่อสร้างความชุ่มชื้นสำหรับเทคนิค Wet into wet และลงสีโครงสร้างโดยรวมของงานด้วยสีชุ่ม ๆ ลงบนกระดาษที่ยังเปียกอยู่เพื่อสร้างให้เกิดรูปทรงฟูกระจาย อ่อนแก่ ตามต้องการ การใช้วิธีสร้างรูปทรงอย่างอิสระด้วยเทคนิคหยด สลัด สีให้ทั่ว เริ่มใส่คู่สีข้างเคียง เช่น สีชมพู แดง ส้มเพื่อให้เกิดกลุ่มสีที่สัมพันธ์กัน เพื่อป้องกันกระดาษและสีแห้งก่อนเวลาที่ต้องการ ใช้กระบอกฉีดน้ำ ฉีดให้ทั่วแต่ไม่ให้แฉะจนเกินไป ทำการเพิ่มคู่สีตรงข้ามเพื่อสร้างความขัดแย้งในงานแต่ไม่มากจนเกินไป 10- 20% เพิ่มน้ำหนักของโครงสร้างโดยรวมให้เข้มข้นและใช้กระดาษเช็ดหน้าซับน้ำและสีส่วนเกินออกบ้างเพื่อสร้างน้ำหนักขาวในงานตรวจดูน้ำหนักและสีโดยรวมว่าได้ผลออกมาอย่างที่ต้องการหรือไม่แล้วจึงลงน้ำหนักเข้มสุดเป็นน้ำหนักสุดท้ายผลงานที่สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการนั้นคือ จิตรกรรมสีน้ำนามธรรมจากคู่สีในธรรมชาติ

ตารางที่ 2 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานของพรรณรงค์ สิงห์เสนี

ภาพร่าง (sketch)	ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ผลงานวิจัยที่เสร็จสมบูรณ์
		
		
		

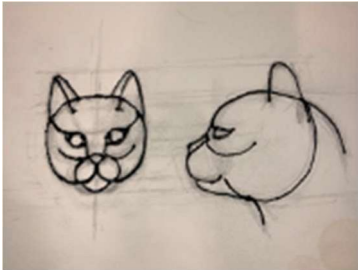
ภาพร่าง (sketch)	ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ผลงานวิจัยที่เสร็จสมบูรณ์
		

ที่มา: ผู้วิจัย

กระบวนการสร้างสรรค์ของศุภชัย สุกชีโชติ

วิธีการสร้างประติมากรรมจากปากกา 3D pen โดยการศึกษาและเก็บข้อมูลจากแมวที่อยู่ในบ้าน ที่ผู้วิจัยรักและผูกพัน การสังเกตลักษณะท่าทาง ความซุกซน จึงทำการร่างภาพโครงสร้างแมวแบบ 2 มิติ บนกระดาษ ด้านหน้า ด้านข้าง ด้านหลังเพื่อหามุมมองของท่าทาง และทำการกำหนดขนาด กริยาอาการของแมว หลังจากนั้นจึงทดลองด้วยการใช้เส้นพลาสติกจาก ปากกา 3D pen ขึ้นรูปนอกด้านต่าง ๆ รวมภาพที่สร้างด้วยเส้นพลาสติก 3D pen เป็น 3 มิติ สานเส้นพลาสติกคล้ายโครงตาข่ายเป็นผนังพื้นผิวของงานประติมากรรม แยกส่วนต่าง ๆ ของประติมากรรม สร้างโครงตาข่ายจากแบบร่างภาพบนกระดาษ เพื่อความสะดวกในการจัดการแต่ละส่วนของประติมากรรม ประกอบส่วนต่าง ๆ เข้าด้วยกัน และปรับแต่งผิว ฉีดพลาสติกด้วยปากกา 3D ทับหลายชั้น สร้างความแข็งแรง เติมผิวผลงานจนเต็ม ขัดแต่งผิวปรับแต่งให้สมบูรณ์ ทำลวดลายสีส้นบนผิวของประติมากรรมแมว สีสันที่สดใสจากความรู้สึก ความสุข ความรัก ความอบอุ่น

ตารางที่ 3 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานของ ศุภชัย สุกชีโชติ

ภาพร่าง (sketch)	ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ผลงานวิจัยที่เสร็จสมบูรณ์
		
		

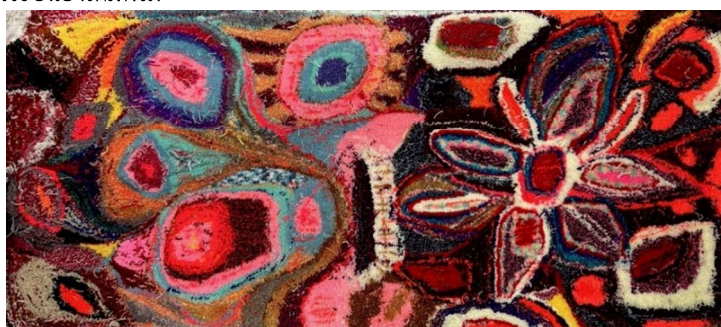
ภาพร่าง (sketch)	ขั้นตอนการสร้างสรรค์	ผลงานวิจัยที่เสร็จสมบูรณ์
		

ที่มา: ผู้วิจัย

1. การวิเคราะห์และพัฒนาผลงานสร้างสรรค์

การสร้างสรรค์ผลงาน ชุด “การสร้างสรรค์ผลงานทัศนศิลป์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสีเส้นในธรรมชาติ โดยศิลปิน เมตตา สุวรรณศร, สรรณงค์ สิงห์เสนี, ศุภชัย สุขชีโชติ” โดยใช้รายละเอียดในการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่ การวิเคราะห์ที่มา แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ ที่ได้จากประสบการณ์ตรงและจากศิลปินที่ทำการศึกษาร่วมกับการวิเคราะห์ ได้ผ่านการศึกษาและการทดลองเพื่อค้นหาผ่านข้อผิดพลาดรวมถึงปัญหาในการสร้างสรรค์ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาเพื่อหาแนวทางในการสร้างสรรค์แสดงออกให้เห็นถึงแนวความคิดและทฤษฎี การค้นคว้าเทคนิคที่แสดงออก ผ่านทางผลงานที่แตกต่างของศิลปิน 3 ท่าน ที่มีความชำนาญในกระบวนการทางเทคนิคที่แตกต่าง ในแนวทางของศิลปะร่วมสมัย

เมตตา มีแนวทางการสร้างสรรค์ผลงานที่มุ่งเน้นการหาความแตกต่างในกระบวนการสร้างสรรค์โดยการใช้เส้นใยในการสอดผสานเกาะเกี่ยว ทั้งบนเนื้อผ้าที่รองรับที่ได้ทำการทดลองปักไหมพรมด้วยปิ่นอิงพรมบนผ้า ชนิดต่างๆ เช่น ผ้าดิบ ผ้าฝ้าย ผ้าต่วน ผ้าเรยอน ผลพบว่าผ้าที่สามารถนำมาปักด้วยปิ่นไฟฟ้าได้ดีนั้นมีเพียงผ้าฝ้ายที่ถูกทำขึ้นมาเฉพาะที่ใช้ในการปักพรมเท่านั้น เพราะเนื้อผ้ามีความท่งไม่ท่งจนแน่น มีตารางเส้นใยแบบหลวม ๆ ที่สามารถทนต่อแรงกระแทกจากปิ่นอิงพรมไฟฟ้าได้ดี เพราะเทคนิคนี้ มีความยากลำบากในการปักเพราะปิ่นมีความเร็ว แรง กระแทกในทิศทางตามแนวเส้นผ้า หากปักออกนอกแนวเส้นใย จะทำให้ผ้าขาด เพราะเข็มจะไปตัดเส้นใยแนวขวาง เกิดความเสียหายต่อชิ้นงาน ทำให้ยากต่อการปักชิ้นงานต่อไป เพราะเมื่อผ้าขาดลง จะทำให้ไม่สามารถปักชิ้นงานต่อไปได้เนื่องจากผ้าไม่สามารถทนแรงกระแทกซ้ำๆ ของการปัก นอกจากที่กล่าวมายังพบว่า เส้นใยที่นำมาปักร่วมกับปิ่นก็ต้องมีความเหมาะสม หากเส้นใหญ่เกินไป จะทำให้ปักยากไหมติด ขาด และหลุดจากเครื่องปัก ถ้าเล็กมากการปักก็ยากเพราะเส้นใยจะต้องปักถี่จึงจะเต็มรูปทรงที่กำหนด หากจะปักถี่จำเป็นต้องทดลองฝึกการปัก การใช้ปิ่นให้เกิดความชำนาญ ไม่เช่นนั้นอาจเกิดความเสียหายได้ การปักให้เกิดเป็นผลงานศิลปะที่ตรงตามแนวคิดนั้นต้องมีการวางแผนการทำงานอย่างเป็นขั้นตอน มีระบบ การร่างภาพไม่ใช่จุดสิ้นสุดในการสร้างสรรค์เป็นเพียงโครงสร้างที่ใช้เป็นแนวทางในการปักให้ได้อารมณ์ความรู้สึกตามที่ตั้งใจ แต่ในขณะที่ปักผู้วิจัยสามารถเลือกสีเส้นใยได้อย่างอิสระ ให้สีเส้นใยเป็นตัวแทนทาง เพียงแค่มีการกำหนดเบอร์เส้นด้ายไว้ว่าจะเน้นที่โทนร้อนก็เบอร์เส้นด้าย และโทนเย็น เบอร์เส้นด้ายจะทำให้เวลาปฏิบัติงานไม่เลือกใช้สีเส้นใยผิดพลาด จากที่กล่าวมานั้นจึงเป็นแนวทางใหม่ให้กับผู้สนใจใช้เส้นใยในการสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคการใช้ปิ่นอิงพรม

ภาพที่ 9 : ชื่อภาพ "ดอกไม้ในฤดูฝน" 2023, เทคนิคปักพรมด้วยปิ่นไฟฟ้า, 120 x 250 ซม.

ที่มา : ผู้วิจัย เมตตา สุวรรณศร

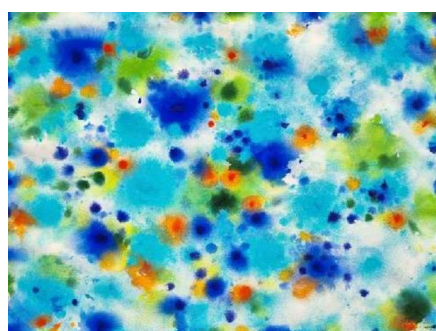
ผลการสร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมสีน้ำนามธรรมจากคูสีในธรรมชาติ

ผลของการวิจัยพบว่าการสร้างสรรค์งานจิตรกรรมด้วยเทคนิคสีน้ำในรูปแบบของงานนามธรรมให้ผลได้ตามวัตถุประสงค์ กล่าวคือได้ผลงานสีน้ำนามธรรมที่ได้รับความนิยมจากคูสีในธรรมชาติจากรูปร่างและสีสดใสของดอกไม้ชนิดต่าง ๆ ในธรรมชาติซึ่งมีทั้งคูสีที่อยู่ข้างเคียงและคูสีตรงกันข้าม โดยใช้ทฤษฎีวงจรสีธรรมชาติ 12 สีเป็นตัวกำหนดสี เช่น สีข้างเคียง สีตรงข้าม สีวรรณร้อน สีวรรณเย็น และใช้เทคนิคการเขียนสีน้ำแบบ เปียกซ้อนเปียก (Wet into wet) เป็นตัวสร้างให้เกิดรูปร่าง รูปทรง ฟูกระจ่ายและซึมซับเข้าหากันของสีน้ำกับกระดาษ สร้างให้เกิดร่องรอย และคราบต่างดวงต่าง ๆ ทั้งที่ตั้งใจ และไม่ตั้งใจ ให้เกิดเป็นรูปทรงนามธรรมที่มีที่มาจากสีสันทันของดอกไม้ ด้วยเทคนิคสีน้ำมีคุณสมบัติที่มีความบางโปร่งใส ชุ่มฉ่ำ ทั้งคราบและร่องรอยไว้เสมือนสิ่งเปียก ๆ อยู่ โดยที่ไม่มีเทคนิคสีอื่น ๆ ทำได้ จึงทำให้เกิดเป็นรูปทรงและเรื่องราวตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ผู้ดูสามารถใช้การมองเห็น จินตนาการ ประสบการณ์ และอารมณ์ความรู้สึกตอบโต้กับตัวผลงานโดยตรง ผู้วิจัยเชื่อว่าสีแต่ละสีมีพลังในตัวของมันเอง ตอบโต้กันไปมาระหว่างสีต่อสี โดยเฉพาะการนำคูสีตรงกันข้ามมาวางเคียงคู่กันในปริมาณและขนาดที่เหมาะสม คูสีเหล่านั้นก็จะเปล่งพลังตอบโต้กันไปมาก่อให้เกิดปฏิกิริยาของสีทางสายตาผู้ดู สีอื่น ๆ ที่อยู่ข้างเคียง ก็จะร่วมเปล่งพลังของสีออกมาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้ดูรู้สึกรับรู้ถึงความงามจากธรรมชาติได้ไม่เฉพาะทางสายตาเท่านั้นแต่หมายถึงการรับรู้ทางอารมณ์และความรู้สึกทางจิตใจอีกด้วย

(1)

(2)

ภาพที่ 10 : (1) ชื่อภาพ "Pink in May" 2023, สีน้ำบนกระดาษ, 56 x 76 ซม.

(2) ชื่อภาพ "First of May" 2023, สีน้ำบนกระดาษ, 56 x 76 ซม.

ที่มา : ผู้วิจัย รศ.สรณรงค์ สิงห์เสนี

ผลการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมรูปทรงแนว จากปากกา3D

งานประติมากรรมรูปทรงแนว จากปากกา3D ด้วยความรักความผูกพันใกล้ชิด แมว สัตว์เลี้ยงในบ้านที่อยู่ด้วยกันมาตั้งแต่ยังเป็นวัยเด็ก การสัมผัส ความใกล้ชิด ความน่ารักของแมว การแลกเปลี่ยนความอบอุ่นด้วยการกอด การหยอกล้อเล่นกันเมื่อการต้องเล่นสนุก แมวก็ดูแลเราด้วยการเคล้าเคลีย การทำเสียงคลางในลำคอ ดูแลกันและกันด้วยการนวดย้ำเท้าบนตัวเรา เป็นสีสันแห่งความสุข สะท้อนผ่านงานประติมากรรมด้วยปากกา3D ฉีดเส้นสีพลาสติก สร้างรูปทรงแนวท่าทางต่างๆ ลวดลายสีสดใสสวยงาม แต่งแต้มสีหลากหลาย สะท้อนความสุข ความมีชีวิตชีวา ความใกล้ชิด ความอบอุ่น

วิธีการสร้างประติมากรรมจากปากกา3D pen ด้วยการเขียนแบบร่างภาพแมวบนกระดาษ ด้านหน้า ด้านข้าง ด้านหลัง ด้วยเส้นพลาสติกจาก3D pen ขึ้นรูปนอกด้านต่างๆ รวมภาพที่สร้างด้วยเส้นพลาสติก3D pen เป็น 3มิติ สานเส้นพลาสติกคล้ายโครงตาข่ายเป็นผนังพื้นผิวของงานประติมากรรม ฉีดพลาสติกด้วยปากกา3Dทับหลายชั้น สร้างความแข็งแรง เติมนิพจน์งานจนเต็ม ขัดแต่งผิวปรับแต่งให้สมบูรณ์ ทำลวดลายสีสันทันบนผิวของประติมากรรมแนว สีสดใสจากความรู้สึก ความสุข ความรัก ความอบอุ่น

(1)

(2)

ภาพที่ 11 : (1) ชื่อภาพ “ทองขาว66” เทคนิค 3D pen ขนาด 20x35x30 ซม.

(2) ชื่อภาพ “ลูกทองขาว” เทคนิค 3D pen ขนาด 11x27x17 ซม.

ที่มา : ผู้วิจัย ศุภชัย สุกชีโชติ

อภิปรายผล

การสร้างสรรคผลงานชุด “การสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์ที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากสีเส้นในธรรมชาติ โดยศิลปิน เมตตา สุวรรณศรี, สรรณรงค์ สิงหเสนี, ศุภชัย สุกชีโชติ” โดยนำเสนอการสร้างสรรคผลงานที่มีลักษณะเฉพาะตัว สอดคล้องกับ แนวคิดทฤษฎี การสร้างสรรคงานศิลปะด้วยการใช้เส้นใย (Fiber Art) เป็นกระบวนการทางเทคนิคที่นำงานทางหัตถกรรมเส้นใย มาสร้างสรรคในการสร้างสรรคผลงานศิลปะที่ทรงคุณค่า ด้วยการนำเส้นใยถัก ทอ สาน เชื่อมต่อ เกาะเกี่ยวกันด้วยเส้นใยขนาด ต่างๆ จนได้รับการยอมรับในระดับสากล ในฐานะผลงานศิลปะของศิลปิน ศิลปะสิ่งทอ (Textile Art) และศิลปะจากผ้า (Fabric Art) ดังจะเห็นได้จากศิลปินกรณีกศึกษาท้องถิ่น คาเลน เบลลาด (Karen Ballard) และ พรูเดนซ์ แมปสโตน (Prudence Mapstone) เป็นการสร้างสรรคผลงานถักนิตติ้งและโครเชต์ ที่แสดงพลังแห่งดอกไม้ ในเทคนิคไฟเบอร์อาร์ตแบบอิสระ ที่ไม่ถูก จำกัดด้วยรูปแบบ เทคนิค วัสดุ รูปทรงหรือสี การทอผ้าแบบอิสระจนเกิดเป็นผืนผ้าสีเส้นสวยงาม กลมกลืนกันด้วยการถักเส้นใย เส้นเล็กๆเชื่อมต่อกันเป็นผืนผ้าศิลปะ สอดคล้องกับเอลิน เอ็ม ไรลีย์ ที่ทอผืนผ้าทอมือย้อมด้วยผ้าขนสัตว์ เป็นผลงานศิลปะผ้า ขาวผืนหนึ่งของเธอ โดยการแสดงภาพเปลือย ยาเสพติด ความรุนแรง การทำร้ายตัวเอง เรื่องเพศ และประจำเดือน พรหมขนสัตว์ที่ ขาวให้นึกถึงอารมณ์ของศิลปินในวัฒนธรรมแบบป๊อปอาร์ต ผ่านรูปแบบศิลปะงานทอแบบโบราณ เช่นเดียวกับศิลปินเซร่า ซาปาตา (Sarah Zapata) มีรากฐานมาจากศิลปะไฟเบอร์ โดยใช้เทคนิคการทอแบบดั้งเดิม การถักทอ ปัก เพื่อให้ได้วัฒนธรรม ร่วมสมัย โดยได้รับแรงบันดาลใจจากมรดกของชาวเปรูและทฤษฎีสตรีนิยมของเธอ ผลงานของ เซร่า กล่าวถึงประเด็นแรงงาน ระบบอำนาจและการควบคุม ความเป็นเพศทางเลือก ความสัมพันธ์ทางวัฒนธรรม และความแตกต่างของอัตลักษณ์ ด้วย ประติมากรรมนามธรรมและพรหมที่มีการถักทอเกาะเกี่ยวกัน เป็นผลงานประติมากรรมนามธรรม ด้วยสีเส้นที่สดใสของศิลปะร่วม สมัย ที่สื่อถึงประเพณีสิ่งทออันยาวนานของเปรู

และผลงานของศิลปินกรณีกศึกษา โคลด โมเนต์ (Claude Monet) ซึ่งเป็นศิลปินลัทธิอิมเพรสชันนิสม์ มีแนวคิดความ ประทับใจจากสี แสง ของสิ่งแวดล้อมภายนอก โดยเฉพาะการเขียนภาพทิวทัศน์กลางแจ้งที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกมากกว่า รายละเอียดรูปร่างและพื้นผิวของภาพ ใช้เทคนิคการวาดภาพจากการสัมผัสรับรู้ด้วยสายตา ณ ช่วงเวลานั้นและเป็นช่วงเวลา ที่ จับพลัน มีการแยกแยะสีที่จะเข้ามาประกอบกันเข้าเป็นแสงที่สองต้องสิ่งต่าง ๆ ทำให้เกิดพื้นผิวภาพที่เต็มไปด้วยสีเส้นแปรเปลี่ยน ไปด้วยความเคลื่อนไหวไม่หยุดนิ่ง ซึ่งแต่ละภาพอาจมีองค์ประกอบเดียวกันแต่ต่างมุมมอง ต่างช่วงเวลา ต่างสภาวะอากาศและ แสงสี ให้ความรู้สึกเหมือนได้เข้าไปอยู่ร่วมในบรรยากาศตามภาพ อันเป็นการสร้างสรรคที่แสดงสุนทรียศาสตร์ด้านความงามของ สี แสง จากธรรมชาติ สอดคล้องกับ ชู เทห์ ชุน (Chu Teh-Chun) ศิลปินรูปแบบนามธรรมชาวจีน-ฝรั่งเศส มีแนวคิดเกี่ยวกับ สีเส้นและการแสดงออกรูปแบบศิลปะนามธรรม ที่มีแรงบันดาลใจจากธรรมชาติ เพื่อแสดงอารมณ์อย่างจับพลันด้วยวิธีการและ เทคนิคสีน้ำมันบนผ้าใบ เช่นเดียวกับศิลปิน สมวงศ์ ทัพพรัดน์ ที่นำเสนอผลงานจิตรกรรมทั้งเทคนิคสีน้ำและสีน้ำมัน มีแนวคิด แรงบันดาลใจจากธรรมชาติสู่ความสงบทางใจและเกิดความพึงพอใจต่อการใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย โดยรูปทรงที่แทรกตัวอยู่ใน ความว่าง และบรรยากาศของช่วงเวลาต่าง ๆ ได้สร้างความงดงามอันน่าประทับใจจากธรรมชาติ และด้วยการฝึกสมาธิตาม แนวทางของพระพุทธศาสนาจึงเกิดการพิจารณาและมุ่งลึกสู่การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นท่ามกลางความว่าง การปรากฏของ

รูปลักษณะในธรรมชาติกับความว่างที่นำเสนอโดยใช้บรรยากาศของสีเป็นหลักในผลงานจิตรกรรม ได้สร้างมุมมองระหว่างรูปลักษณะกับความว่าง และเห็นความซับซ้อนของมิติในความว่างที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา เกิดความรู้สึกที่แสดงมิติของความสงบ เช่นเดียวกับศิลปิน กำจร สุนพงษ์ศรี ได้สร้างสรรค์ผลงานจิตรกรรมเทคนิคสีน้ำมันในรูปแบบนามธรรม โดยมีแนวคิดเกี่ยวกับความงามอันเป็นสุนทรีย์ภาพสากล แสดงให้เห็นถึงพลังของสี แสง และเงา จากความงามในธรรมชาติ ผสมผสานกับจินตนาการและอารมณ์ความรู้สึกส่วนตัว ผลงานที่ปรากฏจึงมักจะเป็นภาพจำลองที่ดูคล้ายธรรมชาติแต่เต็มไปด้วยประกายของสีและแสงที่สว่างสดใส อันเป็นสัญลักษณ์ที่ถ่ายทอดความรู้สึกเชิงสุนิยมหรือการมองโลกในแง่ดี เช่นศิลปิน ประเทือง เอมเจริญ เป็นศิลปินที่ศึกษาศิลปะธรรมชาติ โดยเฉพาะดวงอาทิตย์ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดของพลังแสงสว่าง จนเกิดมุมมองในการสร้างสรรค์งานศิลปะที่เป็นรูปแบบของตนเอง มองโลกในแง่ดี เพื่อในคุณงามความดี สร้างสรรค์งานศิลปะในรูปแบบการผสมผสานระหว่างสิ่งที่รับรู้จากธรรมชาติและอารมณ์ความรู้สึกของตนเองด้วยสีสดใส สร้างรูปทรงต่างๆ อย่างอิสระและทรงพลัง ทำให้ผู้สร้างสรรค์นำเอาแนวคิดและเทคนิคมาสร้างสรรค์ผลงานด้วยเทคนิคจิตรกรรมสีอะคริลิกในรูปแบบศิลปะกึ่งนามธรรม แสดงความงามในสีของบรรยากาศธรรมชาติ เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้คนเห็นคุณค่าความงามของธรรมชาติ ที่ช่วยบำบัดจิตใจให้รู้สึกผ่อนคลาย สร้างจินตนาการเพื่อปลดปล่อยอารมณ์ความรู้สึกภายในจิตใจจากการท่องเที่ยวเป็นการใช้ชีวิตเรียบง่ายสบายใจท่ามกลางธรรมชาติ

เอกสารอ้างอิง

- เข็มชัย เหมะจันทร์. (2549). **เส้นใยและเส้นด้าย : สิ่งทอเทคนิค**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ.
- ชลุต นิมสมอ. (2538). **องค์ประกอบของศิลปะ** (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- นวลแข ปาลินิช. (2536). **ความรู้เรื่องผ้าและเส้นใย**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พินันท์พิบลิชซิ่ง.
- น้ำฝน ไส้ศัตรูไกล. (2560). **รางวัลนักออกแบบไทย**. สืบค้น กรกฎาคม 10, 2563 จาก <https://www.baanlaesuan.com/64878/design/design-update/designer-of-the-year-awards-2017>
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2547). **ศิลปะหลังสมัยใหม่**. กรุงเทพฯ: สันติศิริการพิมพ์.
- สนั่น บุญลา. (2553). **ความรู้เรื่องผ้าทอ**. กรุงเทพฯ: สถาบันพัฒนาอุตสาหกรรมสิ่งทอ.
- สรธรรมรงค์ สิงหเสนี. (2554). **เรื่องของสี**. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้ง แอนด์ พับลิชซิ่ง.
- สำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย. (2557). **World Watermedia Exposition Thailand**. นครปฐม: รุ่งศิลป์การพิมพ์.
- อุไรวรรณ ภารดี (ปิติ มณียากุล). (2555). **ร้อยเรียงผ้า**. กรุงเทพฯ: บริษัททวีพริน.
- Art factory. (2021). **U.S. Premier of 50-Years of Flower Power & works by Karen Ballard**. Retrieved October 15, 2021 from <https://www.virginiaartfactory.org/>
- ARSENAL contemporary art contemporain New York I Toronto Montreal. (2021). **PAST Hannah Epstein**. Retrieved from <https://www.arsenalcontemporary.com/mtl/residency/detail/hannah-epstein>
- BROOKE BOBB (2019). **Inside Caroline Kaufman's Dazzling World of Funky Textile Art**. Retrieved from <https://www.vogue.com/vogueworld/article/caroline-kaufman-textile-art>
- Boat. (2018). **พาไปดูงานสร้างสรรค์จากปากกา 3D ที่ทุกคนจะต้องว้าว**. Retrieved from <https://pinncreative.com/creative-3d-pen-cool/>.
- Crawford, Marisa. (2021). **"With Astonishing Tapestries, Erin M. Riley Claims Space for Healing"**. Retrieved March 5, 2022 from https://en.wikipedia.org/wiki/Erin_M._Riley
- Laura Connelly. (2018). **Dog Show: Celebrated British artist Sophie Ryder's tribute to her family dog**. Retrieved March 15, 2022 from <https://www.creativeboom.com/inspiration/dog-show-celebrated-british-artist-sophie-ryders-tribute-to-her-family-dogs/>
- Hoo's mini world. (2019, August 16). **3D Pen Making a tiger** [Video]. YouTube. <https://youtube.com/watch?v=ChALHpADMAU&feature=share>.
- Ittens, J. (1973). **The Art of Color**. Washington: Van Nostrand Reinhold Company.
- Jennings, S. (2003). **Collins Artist's Colour Manual**. New York: Harper Collins Publishers.

- Karen Margolis. (2017). **Garden of Mutei**. Retrieved May 16, 2018 from <http://www.karenmargolisart.com>
- Marketeer Team. (2016). ผลงานประติมากรรมรูปสัตว์ต่าง ๆ จากวัตถุพลาสติก สร้างสรรค์ได้เหมือนมีชีวิตจิตใจ. Retrieved March 15, 2022 from <https://marketeeronline.co/archives/33400>.
- Nolan Brown, Elizabeth. (2013). **Erin M. Riley, Artist, Weaves Tapestries From Nude Selfies (Photos)**. Retrieved March 6, 2016 from https://en.wikipedia.org/wiki/Erin_M._Riley
- OGDEN MUSEUM OF SOUTHERN ART (2011). **SARAH ZAPATA**. Retrieved March 15, 2022 from <https://ogdenmuseum.org/sarahzapata/>
- Somsak Chowtadapong. (2021). **29 National Artists 29 Baramée of Art**. Retrieved April 10, 2022 from <http://www.barameeofart.com>
- Ying Art. (2017, January 23). **How to make Ghibli Jiji Cat Led Night Light 3D Pen** [Video]. YouTube. <https://youtube.com/watch?v=l0EfPcc6O6k&feature=share..>
- Yuko Nagayama. (2023). **Flowers**. Retrieved March 10, 2023 from <http://www.Nagayamay.com>
- Wikipedia. (2017). **Fiber Art**. Retrieved March 6, 2017, from https://en.wikipedia.org/wiki/Fiber_art